

CENTENARUL NAȘTERII PĂRINTELUI IOAN NEGRUȚIU DE LA MĂNĂSTIREA TIMIȘENI (1915-2003)

Dr. Stelian Gomboș

Motto: *Părintele arhimandrit Ioan Negruțiu face parte din generația care „a hotărât să-și pună viața pentru apărarea credinței și sufletului românesc”, generație care a fost „martirizată de comuniști după înstăpânirea lor deplină în România” („Martiri ai temnițelor românești”, Editura Gutenberg, București, 2008).*

Introducere

Reconstituirea profilului său duhovnicesc, teologic și intelectual numai pe baza puținelor documente păstrate în arhiva Centrului Eparhial din Timișoara și a sumarelor informații publicate până acum este destul de dificilă, atât timp cât nu sunt cunoscute momentele dramatice ale suferințelor, privațiunilor și umilințelor trăite în temnițele comuniste. În acest scop, o documentare riguroasă în arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității ar fi mai mult decât necesară.

Născut la 9 iulie anul 1915, în localitatea Borșa, comuna Săcădat, județul Bihor, din părinții Simion și Floarea, agricultori, Ioan Negruțiu s-a confruntat, de la vârsta cea mai fragedă, cu greutățile vieții pământești. Potrivit propriei mărturisiri, încă de la naștere, a fost firav și bolnav, așa încât pe la vârsta de trei luni i s-a pregătit sicriul. Dumnezeu a avut însă un plan cu el și i-a rânduit să-L slujească, să propovăduiască Evanghelia și să arate oamenilor „cărarea Împărăției”. Rămași orfani de mamă și apoi de tată, cei cinci copilași ai familiei Negruțiu au crescut sub purtarea de grijă a lui Dumnezeu și sub oblăduirea plină de dragoste a surorii mai mari. „Locuința de la marginea satului nu era deloc înstărită: „Într-o seară am găzduit un cerșetor orb. Am împărțit cu dânsul țolul cu care ne înveleam; dacă Vasile Voiculescu ar fi scris povestirea cu supa de bolovan, am fi avut și noi cu ce să ne cinstim oaspetele care, surprins de o sărăcie și mai lucie, se va ruga cu lacrimi la miez de noapte”, povestea părintele unor apropiați.“

Clasa I primară a frecventat-o în satul natal, însă, din pricina sărăciei, a mers la școală numai la începutul și la sfârșitul anului școlar. Învățătoarea a

observat calitățile copilului Ioan și, împreună cu soțul său, care era directorul școlii, l-a înscris la un orfelinat din Oradea, unde a beneficiat de bursă. Studiile secundare le-a urmat în cadrul seminariilor teologice din Edineț (Basarabia) și „Sfântul Andrei“ din municipiul Galați, pe care l-a absolvit în anul 1934.

Între anii 1934 și 1938 a studiat la Facultatea de Teologie din București, iar apoi a urmat cursurile Seminarului Pedagogic Universitar, pe care le-a absolvit în anul 1942. În același an a fost hirotonit diacon și preot celib de către Episcopul martir Nicolae Popoviciu al Oradei, care l-a numit profesor la școlile confesionale din orașul Beiuș. Aici a activat din anul 1945 și până în anul 1948, când a fost arestat și închis în beciurile Securității din Oradea. Procesul a fost judecat la Cluj Napoca, Părintele Ioan Negruțiu fiind condamnat ca „dușman al poporului“ la 10 ani de muncă silnică (op. cit., p. 141). După ispășirea pedepsei, a fost eliberat, dar nu peste mult timp a fost arestat din nou. În total, a făcut șaisprezece ani de închisoare la Aiud, Cluj, Gherla, Jilava și Canal.

În anul 1957, aflat la Canal, Părintele Ioan Negruțiu a avut un vis care l-a urmărit, prin semnificația lui adâncă, în toți anii de suferință de mai târziu. „Urca cu mare greutate Golgota. Obosit, plin de sudoare, târându-se pe pietrele colțuroase, ajunse în vârful Căpățânii, la picioarele celor trei cruci. Abia ridicându-și ochii, cu teamă și cutremur, spre cei trei crucificați, rămase uimit și cuprins de tulburare, neînțelegând ceea ce vede. Numai Domnul Iisus Hristos era pe Crucea Sa; cei doi tâlhari nu erau prezenți.

- Doamne, strigă Părintele Ioan, ai rămas singur pe Cruce! Nimeni nu este lângă Tine să Te însoțească în această răstignire care nu se mai termină?

- Nimeni, Ioane, îi răspunde Domnul Iisus Hristos de pe Cruce.

- Doamne, iartă-mă dacă îndrăznesc să Te rog să mă primești și pe mine pe una din cruci, să fiu și eu cu Tine! Să nu mai fii singur!

- Ioane, te primesc! Suie-te! Întinde-ți mâinile pe cruce!

- Doamne, pe care să mă sui, pe cea din stânga sau pe cea din dreapta Ta? Pentru osândă sau pentru mântuire?

- Ioane, acum înțelesul nu mai este ca în Vinerea Răstignirii. Suie-te pe care vrei. Pe cruce să fii, lângă Mine!

Ridicându-se din genunchi, se îndrepta spre una din cruci. Dar trecând pe lângă picioarele Mântuitorului, se lovi ușor cu cotul de genunchiul Lui însângerat. Un fior îl străbătu din creștet până în tălpi și se trezi în sudoare și suspinând. Mântuitorul, iubindu-l, îl chema alături de El, în jertfa de ispășire“. A doua zi a fost eliberat, dar nu a făcut decât câțiva pași de la ieșirea pe poartă și a fost preluat de o dubă a Securității, care l-a dus în lagăr. Visul s-a împlinit și părintele a purtat mai departe crucea suferinței.

Nu peste mult timp, părintele Ioan a refuzat propunerea Patriarhului Iustinian Marina de a fi scos din lagăr, preferând să pătimească în continuare, pentru a-i

întări pe frații de suferință (cf. Ionuț Băiaș și Costel Condurache, „Părintele Ioan Negruțiu - deținutul care a refuzat să fie scos din lagăr“, <http://www.hotnews.ro/stiri-arhiva-1043334-serial-sfinții-închisorilor-ioan-negruțiu-deținutul-care-refuzat-fie-scos-din-lagăr-htm>).

Trimis, cu domiciliu forțat, la Rubla, în Bărăgan, Preotul martir Ioan Negruțiu a avut puterea să transforme o casă părăginită în biserică și să o târnosească. Din păcate, misiunea începută aici a fost întreruptă brutal în anul 1958, când a fost arestat din nou, condamnat și închis la Aiud. Asupra sa fuseseră găsite mai multe scrisori, între care se aflau și unele poezii ale poetului Radu Gyr, alt „veteran“ al închisorilor comuniste.

După decretul din anul 1964, Părintele Ioan Negruțiu a fost eliberat și a avut posibilitatea de a-și valorifica talanții cu care l-a înzestrat Dumnezeu atât pe tărâm pastoral ca preot paroh, duhovnic și predicator iscusit, dar și în administrația bisericească. Astfel, din anul 1965 și până în anul 1967 a funcționat ca preot paroh la Parohia Cihei din Bihorul natal, secretar și inspector eparhial la Episcopia Oradiei (1968-1971), profesor și director la Seminarul Teologic Special de la Curtea de Argeș (1971-1976), inspector general patriarhal și membru al Consistoriului Central Bisericesc (1976-1979) și redactor principal al revistei „Mitropolia Banatului“ (1979-1981).

La data de 1 ianuarie anul 1982, Părintele Ioan Negruțiu a fost transferat din postul de redactor principal la editură în postul de preot duhovnic la Mănăstirea Timișeni Șag, județul Timiș. Lucrarea sa duhovnicească în acest așezământ monahal situat la marginea Timișoarei a devenit rapid cunoscută, predicile elevate, bine documentate, din care nu lipseau citate culese din Sfinții Părinți și din operele unor mari filosofi ai lumii, și mai ales calitățile sale de duhovnic smerit la cugetare și blând sporind numărul credincioșilor, foarte mulți tineri venind aici să se îmbogățească sufletește și să primească hrană spirituală.

Părintele Arhimandrit Ioan Negruțiu a ostenit zeci de ani în ogorul Bisericii, a format multe generații de slujitori ai altarelor, a semănat cuvântul lui Dumnezeu, cu multe chinuri, mai ales în detenție, îndeosebi prin exemplul vieții sale, dar nu a lăsat lucrări teologice, cu excepția dialogului avut cu Părintele Ioanichie Bălan, publicat în cunoscutele „Convorbiri duhovnicești“, și a tezei de licență: „Concepția creștină despre martiriu în primele trei secole“, notată cu 9,00, adică mențiunea „cum laudae“. Mărturiile sale, atâtea câte s-au păstrat, despre suferințele îndurate în temnițele comuniste, sunt, însă, foarte importante. Iată doar câteva: „Se mutaseră în aceste lagăre și temnițe - spunea părintele - mii și zeci și sute de mii de oameni, dintre cei mai buni pe care îi avea țara. Toate instituțiile de bază ale societății noastre erau bine reprezentate. Academia Română, Universitatea, facultățile, inclusiv cea de Teologie; fostele guverne, împreună cu armata, clerul și călugării, școlile și întreprinderile, muncitorii și țărani

nedispuși să-și vândă sufletele satanei... Scopul era bine definit: exterminarea lentă a insului prin anularea personalității și degradarea totală a ființei umane prin nimicirea chipului lui Dumnezeu în om, prin îndobitocirea lui.

Așadar, Părintele Arhimandrit Ioan Negruțiu a făcut parte din rândul celor 1.725 de clerici ortodocși, între care 31 de ierarhi, unii scoși din scaun și morți în împrejurări obscure (Irineu Mihălcescu, Nicolae Popoviciu ș.a.), care au suferit la Canal, în închisori, deportări și lagăre. Din pricina asprului regim de detenție suferit mai bine de 16 ani, sănătatea Preotului Ioan Negruțiu s-a deteriorat tot mai mult până când, în anul 1996, a căzut la pat și, timp de șapte ani, a fost îngrijit de maici în modesta chilie de la mănăstire, fiind vizitat de toți cei ce l-au cunoscut, l-au prețuit și îndrăgit. S-a stins din viață, născându-se în viața cea cerească și veșnică a Împărăției Cerurilor și a Preasfintei Treimi, la data de 22 octombrie anul 2003 și a fost înmormântat în cimitirul Mănăstirii Timișeni, județul Timiș.

„Părinte, nu știm cum să vă mulțumim că ne-ați salvat Biserica! Ortodoxia noastră a amuțit aici. Altarele românești s-au mutat în închisori!” - Patriarhul României Iustinian Marina [1]

În volumul al doilea al seriei de *Convorbiri duhovnicești*, Părintele Ioanichie Bălan îl prezintă astfel pe Părintele Arhimandrit Ioan Negruțiu: „S-a născut în satul Borșa – Bihor, în anul 1915. A absolvit Seminarul Teologic la Galați, în anul 1934, iar în anul 1938 a luat licența în Teologie la Universitatea din București (1940 – 1942) și a fost mulți ani profesor la liceul din orașul Beiuș, până în anul 1948. Apoi a lucrat ca inspector eparhial la Episcopia Oradiei, profesor și director la Seminarul Teologic Special din Curtea de Argeș (1971 – 1976), inspector general patriarhal (1976 – 1979) și redactor principal la revista *Mitropolia Banatului* (1979 – 1981). În anul 1981 a fost numit duhovnic la Mănăstirea Timișeni – Timișoara” [2].

Părintele Ioan Negruțiu: Despre celulele „devenite altare”

Tot din același volum reținem următoarele mărturii: „Se mutaseră în aceste lagăre și temnițe mii și zeci și sute de mii de oameni, dintre cei mai buni pe care îi avea țara. Toate instituțiile de bază ale societății noastre erau bine reprezentate. Academia Română, Universitatea, facultățile, inclusiv cea de Teologie; fostele guverne împreună cu armata, clerul și călugării, școlile și întreprinderile, muncitorii și țărani nedispuși să-și vândă sufletele satanei... Numai Bunul Dumnezeu știe numărul și numele victimelor *aduse ca niște oi spre junghiere*, după cum spune proorocul, și trecute prin rigorile torturilor, aplicate de călăi cu înaltă calificare, prin proba cumplitelor răngi, a focului, a varului nestins, a înfometării, a frigului, a terorii și a umilințelor de tot felul.

Scopul final era bine definit: exterminarea lentă a insului prin anularea personalității și degradarea totală a ființei umane prin nimicirea chipului lui Dumnezeu în om, prin îndobitocirea lui.

Armele de apărare ale mucenicilor erau: credința în Dumnezeu, întărită prin rugăciune și psalmi, prin recitări din Sfintele Evanghelii pe care unii le cunoșteau pe de rost, prin rostirea Sfintei Liturghii de către preoți, prin postul de bună-voie întărit cu cel impus de călăi, prin milostenii față de cei mai slabi, prin smerenie și îndelungă răbdare, prin meditații religioase; prin memorări de poezii potrivite situației, cele mai multe creații ale poezilor consacrați, veterani ai închisorilor: Nichifor Crainic, Radu Gyr și alții; prin învățare de limbi străine, prin îmbogățirea cunoștințelor, folosind scrisul cu acul: pe pereți, pe pingele, pe centuri, ca și prin comunicările dintre celule prin alfabetul Morse etc.

Toate acestea alcătuiau o întreagă *Pravilă a Claustraților*, rânduită pentru realizarea purificării prin suferință, a *catharsis*-ului creștin, folosind metodele consacrate de veacuri ale marilor asceți și mucenici creștini, spre a se pune temelie nepieritoare Împărăției Cerurilor pe pământ, inclusiv în celulele temnițelor devenite *altare de jertfă pentru Hristos*.” [3]

Părintele Ioan Negruțiu: Despre mucenicie

„Scriitorii epocii martirice, în general, au socotit martiriul ca măsură – etalon a tuturor virtuților creștine. Viața duhovnicească, de toate zilele, a oricărui creștin era considerată cu atât mai desăvârșită, cu cât se asemana mai mult cu martiriul. Origen, de pildă, spune că «Oricine face mărturisire pentru adevăr, prin cuvinte, prin fapte sau prin alte forme, poate să se numească pe bună dreptate martir». La fel, Tertulian îi numește «martiri propuși», «martyres designati», pe cei care erau doar pregătiți spre a deveni martiri, iar Sfântul Ciprian îi numește ca atare pe cei condamnați la muncă silnică pe viață în minele de metale. În același context, Sfântul Metodie de Olimp, vorbind despre fecioarele creștine, spune: «Ele sunt adevărate martire, nu pentru că ar fi îndurat într-un timp scurt căznirile trupului, ci pentru că toată viața lor au luptat și nu s-au îngrozit de lupta lor olimpică, susținută cu râvnă pentru curăția lor» (Convivium 7, 3). Și, în sfârșit, Sfântul Ciprian al Cartaginei amintește undeva că există nenumărate cununi martirice ale vremurilor de pace («habet et pax coronas suas»).

De aceea, nu este de mirare că și marele dascăl al școlii alexandrine, Clement Alexandrinul, căutând să definească tipul de om creștin ideal, numit de el «gnosticul creștin», spune că acesta nu este altceva decât un martir în viață și în trăire, un martir răstignit pentru lume, și lumea pentru el».

Dar, cele mai multe «cununi martirice ale păcii» din acea vreme, au împodobit capetele nenumăraților asceți, viețuitori ai pustiei, care se nevoiau cu postul, cu rugăciunea și cu privegherea, zi de zi, noapte de noapte, fără încetare, considerându-se și ei răstigniți pentru lume, și lumea pentru dânșii. Unii dintre aceștia s-au învrednicit și de moartea martirică; iar alții, nespun de mulți, în frunte cu Pavel Tebeul, Antonie cel Mare și Pahomie, sporind numărul mare al «anahoreților» ce-și lăsau averile, împărțindu-le la săraci și retrăgându-se în pustie în

timpul nesfârșitelor persecuții ale lui Dioclețian, neputându-se împărtași de martiriu din binecuvântate pricini, și l-au răscumpărat prin îmbrățișarea ascezei creștine, care însemna un martiriu, nu numai de câteva zile sau ceasuri, ci de o viață întreagă. Aceștia sunt cei ce au pus temelie, peste veacuri, monahismului creștin care, odată cu încetarea persecuțiilor, a luat misiunea atât de grea, dar și de sublimă a martiriului. Prin ei, martirul atlet devine martirul monah, îmbrăcând, peste armura athletică, mantia călugărească” [4].

Despre condamnarea Părintelui Ioan Negruțiu

„După decretul de grațiere din anul 1964, când am fost și eu eliberat ca toți ceilalți, unul dintre foștii mei elevi de la Beiuș, care ajunsese procuror militar chiar la Tribunalul care mă judecase, a venit să mă caute, ca neapărat să stea cu mine de vorbă. Și m-a găsit, și după ce m-a îmbrățișat, mi-a spus: «Uite, soarta m-a făcut să ajung procuror chiar la Tribunalul la care ai fost judecat. Am asistat la procesul tău, eram student pe atunci, și n-am putut să-mi explic nicidecum cum de ți s-a dat o pedeapsă atât de mare. Și m-am dus, de cum mi-am luat în primire postul, direct la arhivă, am căutat dosarul, l-am citit și îți spun eu, Procurorul Republicii Socialiste România, că n-am găsit fapte nici măcar pentru un minut de arest, că realmente n-ai făcut nimic!»” [5].

„Oricine ajunge la Mine poate să stea pe orice cruce...”

„În luna iulie, când împlineam anul de când eram cu domiciliul obligatoriu, m-am culcat într-o noapte mai târziu, aveam foarte mult de lucru în parohie, și după ce am adormit, spre dimineață, m-a trezit un vis, un vis cum n-am mai avut și cred că nu voi mai avea niciodată. Mi-a apărut în vis Domnul nostru Iisus Hristos. Eu mă găseam la poalele muntelui Golgota și aveam de gând să ajung sus, poate voi găsi Crucea Domnului. N-am fost niciodată la locurile sfinte, și urcând greu Golgota, eram cu capul în jos, când am ridicat capul deja ajunsesem fără să-mi dau seama chiar în fața Crucii Domnului Iisus Hristos. Era singur pe cruce, crucile tâlharilor erau goale și Iisus era încă viu. A deschis ochii, m-a privit, m-au trecut fiori, și am întreat: «Doamne, ai rămas singur? Nici tâlharii nu mai sunt cu Tine? Și ei Te-au părăsit? Poruncește-mi, Iisuse, dacă sunt vrednic de aceasta, să mă răstignesc și eu pe o cruce alături de Tine! Pe care vrei să mă așez? Pe cea din dreapta sau pe cea din stânga?» Și Iisus mi-a răspuns: «Nu mai au semnificația pe care au avut-o oarecând crucea din dreapta sau crucea din stânga. De acum încolo, oricine ajunge la Mine poate să stea pe orice cruce, și pe cea din dreapta, și pe cea din stânga». Și am dat să mă apropiu de cruci și l-am atins fluierile picioarelor cu mâna. Erau reci ca gheața, și un fior deosebit de puternic m-a pătruns și m-am trezit. Mi-am dat seama că este semn de la Domnul nostru Iisus Hristos, că în ziua aceea va trebui să încep o nouă Golgotă. Și m-am gândit să fug... Mi-am făcut rugăciunea în genunchi, mi-am făcut un

mic bagaj de mână cu care mă gândeam să înaintez spre gara cea mai apropiată și să înaintez unde m-o ajuta Dumnezeu. Când a fost gata tot și era să ies pe ușă și să plec, am auzit zgomot de motor de mașină. M-am uitat de după perdea și am văzut că în curtea mea intra mașina Securității din Galați...” [6]

Părintele Ioan Negruțiu a ales să ducă o viață de mucenicie. Visul pe care l-a avut este reprezentativ nu doar pentru viața sa, ci pentru întregul sobor de clerici care, atunci când fiara roșie a încercat să sufoce credința creștină, au avut curajul de a-L mărturisi pe Iisus Hristos... Un mare sobor, format din preoți de mir sau preoți de mănăstire, tineri și mai puțin tineri, însuflețiți de iubirea de Dumnezeu și iubirea de neam. Datorită lor, așa cum a spus Patriarhul Justinian, „altarele românești s-au mutat în închisori!”. Cu ei s-a împlinit cuvântul Mântuitorului: „Oricine va mărturisi pentru Mine înaintea oamenilor, mărturisi-voi și Eu pentru el înaintea Tatălui Meu, Care este în ceruri...!” (Matei 10, 32).

Încheiere

În altă ordine de idei, acum în încheiere voi recunoaște și mărturisi faptul că știind, din propria-mi experiență, că fiecare întâlnire cu *Părintele Arhimandrit Ioan Negruțiu* a fost un prilej de mare înălțare sufletească și de sărbătoare, asemeni întâlnirilor învățăceilor cu marii filozofi ai vremii antice precum: Platon, Plotin, Socrate, Aristotel, fiindu-ne pildă demnă de urmat, de înțelepciune, abnegație și dăruire, mă (mai) gândesc ce repede îi uităm noi pe acești oameni, pe aceste personalități ale culturii și spiritualității noastre, fiindu-le prea puțin recunoscători pentru toate câte ne-au făcut și ne-au dăruit ei nouă, cu toate că ar trebui să ne aducem aminte „de mai marii noștri”!...

În ultima vreme am vorbit de toți acești mari Părinți ai Ortodoxiei noastre, pe care noi nu-i numim sfinți, căci ne temem de asta. Dar pentru noi au fost ca niște sfinți. Așa i-am simțit, așa i-am perceput. Fiindcă i-am văzut împlinind sub ochii noștri Evanghelia, pentru că ne-au învățat creștinismul practic prin exemplul personal: au flămânzit ei ca să sature pe cei flămânzi, au privegheat ei ca să se odihnească cei osteniți, au pățimit ei ca să ia mângâiere cei întristați, s-au sacrificat ei ca să trăiască ceilalți. Bunul Dumnezeu să-l odihnească cu sfinții pe *Părintele Arhimandrit Ioan Negruțiu* - cel care a ajuns, în urmă cu nouă ani, alături de marii săi îndrumători, slujitori și înaintași, iar pentru rugăciunile lui să ne miluiască și să ne mântuiască și pe noi toți. Amin!...

Eu personal, mă simt foarte împlinit și onorat pentru faptul că am avut fericitul prilej și marea șansă de a-l întâlni și (de) a-l cunoaște pe *Părintele Arhimandrit Ioan Negruțiu* – mare personalitate a culturii și spiritualității noastre monahale românești, autentice și mărturisitoare din aceste răzvrătite vremuri, având convingerea și nădejdea că vom ști cu toții pe mai departe, să ne cinstim înaintașii, potrivit meritelor și vredniciilor fiecăruia, cu toate că în

aceste vremuri, prețuim mai mult pe alții de oriunde și de aiurea, căci ni se par a fi mai exotici, mai spectaculoși, mai senzaționali!...

Însă, rămânem convinși de faptul că ce este nobil rămâne iar ce este ieftin, apune!...

Așadar, cei alungați din turnurile babilonice pot bate la porțile cetății noului Ierusalim – cel bisericesc și ceresc ce „nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să o lumineze, căci slava lui Dumnezeu a luminat-o, făclia ei fiind Mielul” (Apoc. 21, 23). Lucrarea aceasta, cu alte cuvinte, este una de referință în domeniul istoriei și a spiritualității autentice, care ar trebui să se afle la îndemâna tuturor celor ce cred că „Biserica este cetatea pe care nici porțile iadului nu o vor birui”!...

Note bibliografice:

[1] Cuvântul Patriarhului Iustinian către părintele Ioan este citat în articolul *PĂRINTELE IOAN NEGRUȚIU – DEȚINUTUL CARE A REFUZAT SĂ FIE SCOS DIN LAGĂR*, de Ionuț Băiaș și Costel Condurache (poate fi citit pe <http://www.hotnews.ro/stiri-arhiva-1043334-serial-sfintii-inchisorilor-ioan-negrutiu-detinutul-care-refuzat-fie-scos-din-lagar.htm>). Titlul articolului se referă la momentul în care părintele Ioan a refuzat propunerea patriarhului Iustinian de a fi scos din lagărul de la Canal, pentru a rămâne să îi întărească pe frații de suferință. Tot acolo putem citi un cuvânt al Patriarhului Teoctist Arăpașu: „Mi-a dat Dumnezeu o dăruire: aceea de a clădi, de a construi, de a ridica ziduri, dar nu mi-a dat și puterea de a altoi spiritul zidului. Or, ție, Ioane, ți-a dat Dumnezeu acest dar din plin: să pui viața în ziduri.” Chiar dacă patriarhul Teoctist se referea mai ales la lucrarea pastorală făcută de părintele Negruțiu după ieșirea din închisoare, putem înțelege că mare a fost lucrarea de preot a părintelui și în temniță și în lagăr și în deportări.

[2] *CONVORBIRI DUHOVNICEȘTI*, Protosinghel Ioanichie Bălan, vol. II, Episcopia Romanului și Hușilor, 1990, p. 217. Atât de amplă a fost lucrarea părintelui Negruțiu încât, în momentul în care patriarhul Iustin Moisescu a aflat că părintelui i se propusese să plece în Banat, l-a rugat: „Te rog să nu pleci; că Biserica stă rău. E un haos aici!” Haosul se datora tocmai presiunilor pe care Biserica le suporta din partea regimului comunist...

[3] *IDEM*, p. 241.

[4] *CONVORBIRI DUHOVNICEȘTI*, Protosinghel Ioanichie Bălan, vol. II, Episcopia Romanului și Hușilor, 1990, p. 234-235.

[5] Din volumul de interviuri televizate luate de Vartan Arachelian, tipărite în volumul *CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE*, Editura Roza Vânturilor, pp. 46 -47. Părintele Ioan Negruțiu a fost condamnat la închisoare nu pentru că a făcut fapte de violență sau alte rele, ci pentru că a ales să Îl slujească pe Iisus Hristos, asumându-și – ca mulți alți preoți din generația sa – riscul de a pătimi pentru El...

[6] *Idem*, p. 46.